

**План рада на наставном предмету**

**ИЗБОРНО ПРАВО**

**2017/2018**

Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Број кредита	Фонд часова
ИЗБП	Изборни	II	8	90

Циљеви предмета	Упознавање студената са свим сегментима изборног процеса, стицање знања о битним аспектима бирачког права, упознавање са изборним правом Републике Србије и упоредним изборним системима (Европа и САД).
Исход изучавања	Дјељење јавне политичке активности и њених објеката, као и њених садржаја и метода, узимајући у обзир њену историју и развој, као и њену суштину и значај. Упознавање са изборним системима и њеним принципима, као и са њеним предимствима и недостацима. Упознавање са изборним правом и њеним ограничењима, као и са њеним користима и недостацима. Упознавање са изборним правом и њеним ограничењима, као и са њеним користима и недостацима. Упознавање са изборним правом и њеним ограничењима, као и са њеним користима и недостацима.
Садржај и структура предмета	<p><i>Теоријска настава</i></p> <p>1 Појам избора и изборног система, Извори и начела изборног права, Врсте избора (државни и локални, избори за представничке и извршне органе – председнички избори), Појам и правна природа бирачког права, Активно и пасивно бирачко право, Опште и ограничено бирачко право, Једнако и неједнако бирачко право, Заштита бирачког права, Евиденције бирача, Изборне јединице (креирање и модели), Кандидовање, Кандидатске листе, Спровођење избора, Већински изборни систем, Пропорционални избори, Сразмерно представништво, Расподела мандата, Финансирање избора, Изборни органи, Изборна процедура, Изборна кампања, Модели гласања; Појединачни (униноминални) избори, гласање по листама, Системи заштите изборног права.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Вежбе Дебатне радионице (садржаји планирани на основу исказаног интересовања студената).</p>

**ПРЕДАВАЊА**

недеља	Тематска јединица	број часова
I	Уводно предавање, упознавање студената са начином рада и вредновањем предиспитних активности. Савремене политичке теорије, појам, предмет, метод.	3
II	1. Предмет изборног права, 2. Извори изборног права, 3. Однос изборног права и уставног права.	3
III	1. Избори и демократија, 2. Представничка демократија, 3. Непосредна демократија.	3
IV	1. Избори и легитимитет власти 2. Избори и политичке партије.	3
V	1. Основни принципи изборног права, 2. Опште право гласа, 3. Једнако право гласа.	3
VI	1. Бирачко право, 2. Активно право гласа 3. Пасивно право гласа	3
VII	1. Типови избора, 2. Парламентарни избори 3. Председнички избори, 4. Локални избори	3
VIII	1. Избори и изборни системи, 2. Већински и пропорционални избори – предности и мање.	3
IX	1. Већински изборни систем, 2. Систем релативне већине, 3. Двокружни систем	3

X	1. Пропорционални изборни систем, 2. Сразмерно представништво и расподела мандата, 3. Донтов метод расподеле, 4. Нимејеров метод расподеле, 5. Друге математичке пропорције	3
XI	1. Комбиновани изборни систем, 2. Техника гласања у комбинованом систему, 3. Предности комбинованог система	3
XII	1. Изборне јединице – креирање и модели, 2. Једномандатне и вишемандатне јединице, 3. Церимандеринг и други модели „пре“крајања изборне воље	3
XIII	1. Изборна кампања, 2. Политичке партије у изборној кампањи	3
XIV	1. Изборни поступак, 2. Техника гласања, 3. Изборни органи	3
XV	1. Изборни систем у Републици Србији, 2. Историјски развој изборног права у Србији, 3. Анализа парламентарних избора у Републици Србији, 4. Анализа председничких избора у Републици Србији	3

В Е Ж Б Е		
недеља	Тематска јединица	број часова
I	Уводне вежбе, упознавање са начином рада и вредновањем предиспитних активности.	2
II	1. Предмет изборног права, 2. Извори изборног права, 3. Однос изборног права и уставног права.	2
III	1. Избори и демократија, 2. Представничка демократија, 3. Непосредна демократија.	2
IV	1. Избори и легитимитет власти 2. Избори и политичке партије.	2
V	1. Основни принципи изборног права, 2. Опште право гласа, 3. Једнако право гласа.	2
VI	1. Бирачко право, 2. Активно право гласа 3. Пасивно право гласа 4. Типови избора, 5. Парламентарни избори 6. Председнички избори, 7. Локални избори	2
VII	Први колоквијум	2
VIII	1. Избори и изборни системи, 2. Већински и пропорционални избори – предности и мане.	2
IX	1. Већински изборни систем, 2. Систем релативне већине, 3. Двокружни систем	2
X	1. Пропорционални изборни систем, 2. Сразмерно представништво и расподела мандата, 3. Донтов метод расподеле, 4. Нимејеров метод расподеле, 5. Друге математичке пропорције	2
XI	1. Комбиновани изборни систем, 2. Изборна кампања, 3. Изборни поступак,	2
XII	1. Изборни систем у Републици Србији, 2. Историјски развој изборног права у Србији,	2
XIII	1. Анализа парламентарних избора у Републици Србији, 2. Анализа председничких избора у Републици Србији	2
XIV	Одбрана семинарских радова	2
XV	Други колоквијум	2

Облици извођења наставе	Предавања, интерактивне дискусије, семинари, вежбе, колоквијуми, студијско-истраживачки рад.
Начин оцењивања на предмету	Предиспитне активности: до 50 поена: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Присуство и активност на настави – 15 поена;</li> <li>- Присуство и активност на вежбама – 15 поена;</li> <li>- Колоквијуми – до 10 поена;</li> <li>- Семинарски рад – до 10 поена.</li> </ul> Испит: до 50 поена. (усмени или писмени испит).

Литература	Обавезна	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. М.Пајванчић, Изборно право, Нови Сад: Графика Академика, 1999.</li> <li>2. В.Васовић-В.Гоати, Избори и изборни системи, Београд: Радничка штампа, 1993.</li> <li>3. Т.Маринковић, Изборни системи држава Европске уније, Београд: ЦЕСИД, 2002.</li> </ol>
	Допунска	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Д. Батавељић, Уставно право, Крагујевац, 2015.</li> <li>2. Д. Стојановић, Уставно право, Свен, Ниш, 2015.</li> <li>3. З.Ђукић-Вељовић, Огледи о политичком представништву и изборима, Београд, 1995.</li> <li>4. Ђ.Сартори, Упоредни уставни инжињеринг, Београд: Филип Вишњић, 2003.</li> <li>5. A.Lijphart &amp; B.Grofman (eds.), Electoral Laws and their Political Consequences, New York: Agathon Press, 1986.</li> <li>6. L.LeDuc, R.G.Niemi, P.Norris (eds.), Comparing Democracies. Elections and Voting in Global Persepective, London: SAGE Publications, 1996.</li> <li>7. D.M.Farell, Electoral Systems, London: Palgrave, 2001.</li> <li>8. M.Gallagher, M.Laver &amp; P.Mair, Representative Government in Modern Europe, New York: McGraw_Hill Companies, 2001.</li> <li>9. J.C.Masclet, Droit électoral, Paris: Presses Universitaires de France, 1989.</li> <li>10. D.H.Lowenstein &amp; R.L.Hasen, Election Law – Cases and Materials, New York, 2004.</li> <li>11. L.Massicotte, A.Blais &amp; A.Yoshinaka, Establishing the Rules of the Game: Election Law in Democracies, Toronto, 2004.</li> </ol>
Подаци о наставницима и сарадницима на предмету		<p>др Драган Т. Батавељић, редовни професор, Кабинет А111, тел. 034 306 544, <a href="mailto:bataveljic@jura.kg.ac.rs">bataveljic@jura.kg.ac.rs</a>  <u>Консултације:</u> четвртак- 13 00 -14 00 <sup>h</sup>      Др Јелена П. Вучковић, доцент, Кабинет Б112 тел. 034 306 523  <a href="mailto:jvuckovic@jura.kg.ac.rs">jvuckovic@jura.kg.ac.rs</a>  <u>Консултације:</u> уторак- 12 00 -14 00 <sup>h</sup>      Сарадник</p>

#### *Теме (оквирне) семинарских и завршних радова*

1. Улога политичких странака у изборном процесу
2. Опште право гласа
3. Право кандидовања
4. Већински изборни систем
5. Пропорционални изборни систем
6. Изборни систем у САД
7. Изборни систем у СР Немачкој
8. Изборни систем у Републици Србији
9. Изборна кампања и демократске институције
10. Улога Уставног суда у заштити изборног права
11. Изборни систем и јавна управа

#### *Испитна питања*

1. Предмет изборног права,
2. Извори изборног права,
3. Однос изборног права и уставног права
4. Избори и демократија
5. Представничка демократија
6. Непосредна демократија

7. Избори и легитимитет власти
8. Избори и политичке партије
9. Основни принципи изборног права
10. Опште право гласа
11. Једнако право гласа
12. Бирачко право
13. Активно право гласа
14. Пасивно право гласа
15. Типови избора
16. Парламентарни избори
17. Председнички избори
18. Локални избори
19. Избори и изборни системи
20. Већински и пропорционални избори – предности и мање
21. Већински изборни систем
22. Систем релативне већине
23. Двокружни систем
24. Пропорционални изборни систем
25. Сразмерно представништво и расподела мандата
26. Донгов метод расподеле
27. Нимејеров метод расподеле
28. Друге математичке пропорције
29. Комбиновани изборни систем
30. Техника гласања у комбинованом систему
31. Предности комбинованог система
32. Изборне јединице – креирање и модели
33. Једномандатне и вишемандатне јединице
34. Церимандеринг и други модели „пре“крајања изборне воље
35. Изборна кампања
36. Политичке партије у изборној кампањи
37. Изборни поступак
38. Техника гласања
39. Изборни органи
40. Изборни систем у Републици Србији
41. Историјски развој изборног права у Србији
42. Анализа парламентарних избора у Републици Србији
43. Анализа председничких избора у Републици Србији